

БОЖИЯТА РЕАЛНОСТ

Въведение

Днес е третият адвент – третата неделя преди Рождество Христово, през която ние си напомняме за идващия празник. Като част от това очакване тази година ние избрахме през целия месец Декември да говорим за Въплъщението – това, което се случи на Рождество.

Но в това очакване ми се случи нещо много странно. През последните години аз срещам християни, които ми казват, че ние не трябва да празнуваме Рождество – или поне да го празнуваме по начина, по който правим това. Чувал съм поне 3 причини, които те изтъкват за това.

1. Христос не се е родил на 25 декември
2. Празнуването на Рождество е неправилно богословски – Бог е вечен и Той не може да се роди.
3. Това е езически празник, който просто е поставен в християнска опаковка.

Не зная дали сте чували тези неща. Аз разбирам тези хора и по никакъв начин не поставям под съмнение тяхната искреност. Това са братя и сестри, които приемат своята вяра много сериозно. Така че днес и следващия път аз искам да ви взема на една историческа и богословска разходка свързана с това какво е въплъщението, какво е Рождество.

Днес искам да вземем всяко едно от тези 3 възражения и да видим какво същност се крие зад него. Една народна поговорка казва: „Не знаеш какъв заек ще изскочи от храста.“ Днес искам заедно да раздрусаме храстите и накрая да преброим дивите зайци, които са изскочили оттам.

1. Започвам отначало – ние не трябва да празнуваме Рождество на 25 декември понеже това не е датата, на която се е родил Христос.

Може би ще изненадам някои от вас, но това е вярно. Исторически Христос не се е родил на 25 Декември. Всъщност ние не знаем не само датата, на която се е родил Христос – ние не знаем месеца, не знаем дори годината. Можем със сигурност да кажем, че това е станало някъде между 1 и 6 година от новата ера (или ако искате объркването да стане пълно Христос се е родил между 1 и 6 година след Христос) и това е всичко. Двете най-вероятни години са 3 и 6 (**да се провери**), но нито една от тях не е сигурна. НЗ е ни казва нищо повече и не разполагаме с допълнителна историческа информация.

Нека да ви кажа малко повече за това. Правени са опити да се изчисли времето когато Христос се е родил. Ако отворим евангелието според Лука 2:1-2 *А в ония дни излезе заповед от Кесаря Августа да се запише цялата вселена. Това беше първото записване откакто Квириний управляваше Сирия. И всички отиваха да се записват, всеки в своя град. И тъй, отиде и Иосиф от Галилея, от града Назарет, в Юдея, в Давидовия град, който се нарича Витлеем, (понеже той беше от дома и рода Давидов), за да се запише с Мария, която беше сгодена за него, и беше neprazna.*

Този текст сякаш ни дава няколко доста ясни исторически ориентира – заповедта на Август (става дума за римският император Октавиан Август) и управлението на Квириний в Сирия. Ако видим кога става това можем да определим поне годината на раждането на Христос. Проблемът е, че ние не разполагаме със сигурна историческа информация за нито едно от тези две неща. Специално преброяването на Квириний е един от най-големите проблеми пред историците относно датировката на новозаветни събития и сега аз няма да ви занимавам с това. Ако някой има интерес нека да ми се обади след службата. Така че това не работи.

Има и друг по-сложен начин, по който хора са се опитвали да достигнат до някакво точно време. Той отново е свързан с Лука, този път с гл. 1. Тя разказва историята на Захарий и жена му Елисавета, които нямат деца. Когато Ананий служи в храма той е посетен от един ангел, който му казва, че ще има син и така се ражда Йоан Кръстител.

Ако познаваме добре еврейския свят през 1 век можем да извлечем нещо от този текст. Захарий е свещеник. Ст. 5 ни казва, че Ананий е свещеник от Авиевия отред. Най-важното задължение на свещениците в Израел било да служат в храма в Ерусалим, Но тъй като били твърде много свещениците били разделени на 24 т. нар. отряда. Всеки един от тези отряди служел веднъж годишно в храма за по 2 седмици, след което хората са се връщали по родните си места.

Захарий вижда ангел Гавраил, който му казва, че ще има син точно когато служи в храма.

1:8 ни казва *„когато свещенодействуваше той пред Бога по реда на своя отред“*

Като знам времето когато Авиевия отред служи в храма можем приблизително да кажем кога Елисавета забременява с Йоан Кръстител.

От Лука 1 глава знаем още нещо. Дева Мария е роднина на Елисавета жената на свещеника Захарий. Когато ангел Гавраил ѝ се явява, за да ѝ каже, че ще роди Христос той добавя една важна подробност.

1:24-27 А след тия дни жена му Елисавета зачна; и криеше се пет месеца, като казваше: Така ми стори Господ в дните, когато погледна милостиво, за да отнеме от човеците причината да ме корят. А в шестия месец ангел Гавриил бе изпратен от Бога в галилейския град наречен Назарет, при една девица, сгодена за мъж на име Иосиф от Давидовия дом; а името на девицата бе Мария.

Сега вижте ст. 36 *И, ето, твоята сродница Елисавета, и тя в старините си е зачала син; и това е шестият месец за нея, която се казваше неплодна.*

Т.е. ако знаем кога Елисавета е забременяла с Йоан Кръстител и добавил 6 месеца достигаме до времето когато дева Мария зачева непорочно. Добавяме още 3 месеца и достигаме до месеца, през който е роден Христос.

Изглежда доста просто, но има 2 проблема. Първо, ние не сме сигурни за времето, по който са служили отделните отреди от свещеници. Второ, ние не знаем колко време след случката в храма Елисавета забременява. Лука 1:24 ни казва просто „след тия дни.“ След тия дни може да означава веднага или след 1 година.

Казвам всичко това, за да ви обърна внимание на едно нещо – подобни изчисления може да са много интересни, но в края на краищата те са просто спекулации. Истината е, че ние не знаем кога точно се е родил Христос – не знаем датата, не знаем месеца, е знаем дори годината.

Как тогава се е стигнало до всеобщо празнуване на 25 Декември? Исторически християните са празнували на различни дати. Някои християни на изток са празнували на 6 Януари. Документ от 3 век ни казва, че християните в северна Африка са чествали на 28 Март. Иполит Римски през 2 век споменава 25 Декември.

С течение на времето, след като гоненията престават и църквите от различни места вече можели да общуват свободно една с друга те поставили въпроса за уеднаквяване на тяхното поклонение. **25 Декември.**

Но някой може да попита – как празнувате на дата, за която знаем, че Христос не се е родил. Не е ли това неуважение към Христос?

Нека да отговоря така: Християните никога не са твърдели, че знаят кога се е родил Христос. Те не празнуват на 25 Декември понеже смятат, че Той се е родил точно на този ден. Много по-важно в случая е не КОГА празнуваме, а КАКВО празнуваме. В един определен момент безвременния влиза във времето (Миналия път ние слушахме, че Бог от вечността определя този момент и работи за създаване на условия, в които той да се осъществи по най-добрия начин) . Бог става човек. И Той прави това с точно определена цел. Един от първите символи на вярата, с който всички християни са съгласни и днес казва: Бог „заради нас, човеците, и заради нашето спасение слезе от небесата и се въплъти от Светия Дух и дева Мария и стана човек”

Бог не е оставил този свят да се оправя както може. Бог не е изоставил хората. Бог е дошъл за мен и ми протяга ръка. Това означава, че колкото и сиво, тежко и безнадеждно да изглежда всичко в живота ни, ние можем да имаме надежда защото Бог е решил да бъде с нас. Христос е наречен Емануил, което означава Бог с нас – в най-същностния смисъл на думата.

Ако ние вярваме в това всеки ден би трябвало да бъде един празник за нас и всеки ден трябва да благодарим на Бога за въплъщението и за Рождество. Но понеже сме хора, които лесно забравят християните са избрали един специален ден, в който да си напомнят това – ако искате да си сверим часовниците. Не е толкова важно кога е станало, важно е какво е станало. Аз имам нужда постоянно да си напомням това. И Ако вие имате същата нужда празнувайте Рождество с пълна радост.

2. Но това ни води право до второто възражение – не е ли този празник лошо богословие? Нали казваме, че Исус Христос е Бог и Бог съществува вечно? Как тогава можем да говорим за раждането на Бога?

Когато говорим за това ние трябва да имаме предвид две неща:

А) Първо, всички християни вярват, че Исус Христос е Бог. Като такъв Той е вечносъществуващ, безначален и безкраен. Евангелист Матей (виж 2:5-6) цитира пророчеството от Михей 5:2 отнасяйки го към Христос:

„А ти, Витлеем Ефратов,Макар и да си малък за да бъдеш между Юдовите родове,От тебе ще излезе за Мене Един, Който ще бъде владетел в Израиля,Чийто произход е от начало, от вечността.”

Каквото и да празнуват християните на Рождество то по никакъв начин не отрича вечността на Христос и не означава, че Той започва Своето съществуване при раждането Си от дева Мария.

Б) Второ, Новия Завет ясно казва, че на Рождество дева Мария ражда Христос. Когато архангел Гавраил говори с Мария той ѝ казва:

Лука 1:30-33,*„Не бой се, Марио, защото си придобила Божието благоволение. И ето, ще зачнеш в утробата си и ще родиш син, Когото ще наречеш Исус. Той ще бъде велик, и ще се нарече Син на Всевишния; и Господ Бог ще Му даде престола на баща Му Давида. Ще царува над Якововия дом до века; и царството Му не ще има край..“*.

Малко по-нататък евангелист Лука описва как това се случва:

Лука 2:6:7 *„И когато бяха там, навършиха се дните ѝ да роди. И родипървородния си Син, пови Го и положи Го в ясли, защото нямаше място затях в гостилницата..“*

Всяко от тези две твърдения е очевидно библейско. Въпросът е как да ги свържем заедно. И това ни връща към въпросът какво в действителност се случва на Рождество и какво е възплъщението.

Когато говорим за възплъщението ние нямаме предвид, че Бог е дошъл на света като само привидно е приличал човек, сякаш си е сложил маска. Ние нямаме предвид дори, че Бог е облякъл човешко тяло така както ние обличаме дреха. Когато говорят за възплъщението християните имат предвид, че Бог е станал истински човек. Той е взел човешката природа в нейната цялост и я е направил част от себе си. Бог е станал богочовек – останал е истински Бог, но и е станал истински човек. По този начин Христос става една уникална личност, която притежава едновременно всички качества както на човешката така и на божествената природа. Всичко, което може да се каже за Бога е вярно за Христос. Но и всичко, което може да се каже за човека може да се каже за Христос. Ние имаме една личност в две природи. Бог не се нуждае от нищо и не изпитва глад и жажда, но когато пости в пустинята 40 дена Матей ни казва, че Христос „огладня“, а когато виси на кръста Той казва „Жаден съм.“ Как е възможно това? Възможно е, понеже Христос е станал човек и това, което се случва с човешка Му природа се отнася до цялата личност Христос.

Бог не може да умре, но на кръста Христос, Който е станал човек умира за нашите грехове. Бог е вечен и няма начало и край, но на Рождество Той става човек и се ражда като едно безпомощно бебе. Знаете ли, ако отречем, че Христос се е родил истински то Той и не е умрял истински. И ако не е умрял истински то ние сме „още в греховете си“ и „от всичките човеци сме най-много за съжаление.“

Приятелю, моля ви, нека никой от вас да се колебае да каже, че Христос се е родил истински.

3. Накрая, чувам съм хора да казват, че Коледа е езически празник и не трябва да се празнува от никой християнин. Други казват, че сегашният празник просто заместил древните езически римски сатурналии. Може и така да е. Но когато на Рождество християните се събират да празнуват те не празнуват някакво суеверие, а се радват защото им е била „благовестена голяма радост за всичките човеци.“ Ако държим задължително да празнуваме в ден, в който никой никога не е празнувал нещо друго няма да намерим такъв. В римската култура, в която са живели първите християни всеки ден от седмицата е бил посветен на някой Бог: понеделник на луната, вторник на Марс, сряда на Меркурий, четвъртък на Юпитер, петък на Венера, събота на Сатурн и неделя на слънцето. Когато първите християни започнали да се събират заедно те не правели това, за да почетат бога на слънцето, а празнували възкресението на Христос от мъртвите. Оттогава Христос много пъти се е сблъсквал с езическото суеверие и винаги е побеждавал. Ако днес излезете на улицата и попитате какво означават римските сатурналии няма да получите много смислен отговор. Но ако ги попитате какво означава Рождество ще ви кажат дори тези, които не вярват в Христос. Ето това става когато живеят, възплътен, умрял и възкръснал Христос се сблъска с идолите на този свят.

Мили приятели не се страхувайте да празнувате своята надежда. Нашата надежда не е свързана с конкретна свещена дата, тя не се плаши от древни суеверия и съвпадения. Нашата надежда е една жива личност, която преди повече от 2000 години влиза в нашия объркан, забързан, алчен, често дехуманизиращ свят. Нашата надежда е в любовта и милостта на Богът станал човек „заради нас и заради нашето спасение.“ Това е реалността на възплъщението. Това е Божията реалност. И ако вие вярвате в това, ако това е вашата надежда, ако искате да слушате и да си напомняте за това, ако искате да отделите време за да благодарите на Бога за това, което е направил – не се колебайте да празнувайте.

Не зная дали забелязахте, но отговорът на всяко едно от трите възражения за празнуване на Рождество е един и същ. Ние празнуваме понеже Христос се е възплътил истински. Да се развие - Това е Божията реалност – изпълнението на Божия план, за който говорихме предния път и който сега започва своята последна фаза която кулминира в кръста и възкресението.

Но когато казвам, че тези възражения не трябва да ни спират да празнуваме Рождество аз искам да продължа още малко по-нататък. Защото все пак има неща, които могат напълно да опорочат празника.

Искам да ви покажа една картина, която много харесвам. Тя се нарича „Исус Христос с пазарски чанти.” Нарисувана е през 2005 г. от английски художник с псевдоним Бенски и е продадена на търг за над 20 000 \$. Техниката на рисуване е доста интересна, но за мен много по-интересни са някои други детайли. Ако забелязвате Исус Христос е нарисуван без кръст. Макар че тук трудно се вижда авторът показва, че Той е разпънат не на хълма Голгота извън Ерусалим, а на стената на някоя съвременна градска къща или дори панелка. Целият образ е в черно и бяло с едно изключение – цветни петна се виждат единствено по пазарските чанти, кото висят от разпънатите Му ръце. И ако се вгледате внимателно вие ще видите някои неща, които се показват от тези чанти – захарнобастунче, играчка МикиМаус, бутилка алкохол. Подаръци, които хората пазаруват покрай Рождество. Със своята картина Бенски не иска да каже нещо за разпятието или възкресението, той иска да каже нещо за Рождество и точно през рождествения сезон той я рисува и излага на показ.

Аз не съм познавач на изкуството и нямам представа от личните вярвания на художника, но искам да ви кажа какво виждам когато гледам тази картина. Нашето усещане за Божията реалност на възплъщението може много лесно да бъде изместено от консумеризъм и празнична лековатост. Много е лесно покрай светлините, подаръците, приятната компания и празничните трапези да забравим какво празнуваме. Вижете колко умело художникът наемква това. Исус Христос е без кръста понеже посланието на кръста е премахнато. Ако се вгледате ще видите, че целият образ се топи. Капки боя се стичат от подаръците – те се топят понеже сами по себе тези материални неща, колкото и хубави са, никога не са достатъчни, за да осмислят човешкия живот и да му предадат истински смисъл и дълбочина. Но тяхната тежест повлича надолу и самият Исус Христос и Той също започва да се топи. Не живеят възплътен, умрял и възкръснал Христос, а Христос за нас понеже ние сме престанали да гледали и да ходим в Божията реалност и сме отвърнали погледа си в друга посока и към други неща.

На Рождество ние си подаряваме подаръци понеже самите ние сме получили от Бога най-големият подарък – самият Христос. Бог ни дава най-голямото и най-ценното, което има и което изобщо съществува – дава ни Самия Себе Си. И го дава изцяло, напълно, без остатък. Тъжно е когато

ние се нариаме християни, но заменяме този подарък или дори когато го поставяме на задно място заради нещо друго. Тази тъга е уловена от сивия фон на картината.

„Исус Христос с пазарски чанти” може да бъде много цинична картина, но може да бъде и една дълбоко християнска картина ако имаме очи да я видим и разберем. Проблемът с Рождество не е, че не знаем на коя дата се е родил Христос или че някога на същата дата са се извършвали някакви езически ритуали. Проблемът е, че когато забравим какво празнуваме и не сме повече способни ясно да обясним това на другите. Тогава ние започваме да се топим като християни така както го е показал художника.

Но аз искам да направим още една крачка по-нататък и да погледнем към „Исус Христос с пазарски чанти” от един друг ъгъл. Ако на Рождество Христос наистина е дошъл при нас като един подарък възможно ли е на това Рождество Той да ни предизвиква самите ние да станем подарък за някой друг. Това може да е някой самотен човек, който се нуждае от малко внимание и подкрепа. Силните, влиятелните приятните хора, с които искаме да общуваме обикновено не са такива. Но Христос иска да знае дали можем да видим незабележимите – тези, които хем са около нас хем пък не ги забелязваме (или пък не желаем да ги забележим понеже те няма какво да ни дадат и понеже общуването с тях изкисва усилия)? Ако Христос в Своето възплъщение стана един от нас, стана една плът и кръв с нас и ако казва, че това, което правим на един от най-малките го правим на Него какво може да означава това за нас съвсем практично през този Рождествен сезон? Можем ли да видим Христос в просяка, който мръзне на улицата, докато ние бързаме да купим подаръци за празника или в бежанеца, който изповядва друга религия? Можем ли да го видим дори в човека в църква, с когото се срещаме всяка неделя, но с когото не се разбираме поради някаква дребна причина и с когото не се поздравяваме или се поздравяваме само с половин уста? Можем ли? В духовно, (а някои от нас и не само в духовно) отношение ние всички сме били такива хора и Христос е дошъл при нас с чанти пълни с подаръци подарявайки ни Самия Себе Си.

2 Кор. 8:9 Защото знаете благодатта на нашия Господ Исус Христос, че, богат като бе, за вас стана сиромаш, за да се обогатите вие чрезНеговата сиромашия.

Това е Божията реалност.

Погледнете отново тази картина „Исус Христос с пазарски чанти.“ Това е една много рождествена картина, която ни показва две възможни

реалности – едната, в която ние опорочаваме празника, когато позволим подаръците да отвърнат погледа ни от въплъщението; другата, в която самите ние ставаме подаръци за другите така както Христос стана подарък за нас. Едно от тези две рождества ние ще празнуваме тази година. Но само едното от тях е истинско.